

Innrás Hoopers frá Mars

Kvikmyndir

Arnaldur Indriðason

Innrásin frá Mars (Invaders from Mars). Sýnd í Tónabíó. Stjörnugjöf: ★ ★

Bandarísk. Leikstjóri: Tobe Hooper. Handrit: Dan O'Bannon og Don Jacoby. Framleiðendur: Menahem Golan og Yoram Globus. Kvikmyndataka: Daniel Pearl. Tónlist: Christopher Young. Helstu hlutverk: Karen Black, Hunter Carson, Timothy Bottoms og Louise Fletcher.

David (Hunter Carson) vaknar við það eina nóttina að risastórt geimskip lendir skammt frá heimili hans. Pabbi (Timothy Bottoms) og mamma (Laraine Newman) trúa honum auðvitað ekki enda David hugmyndaþingur strákur. En um morguninn fer pabbi að athuga málið og kemur aftur svolftið skritinn. Hann drekkur kollu af brennheitu kaffi í botn án þess að blikna. Og það er sár á hálsinum á honum. Kennslukonan, frú McKelch (Louise Fletcher), er líka með svona sár á hálsinum og er afar viðskotaill. Svo fær mamma sár á hálsinn og brátt eru allir í kringum David komnir með sár og hegða sér undarlega. Nema skólahjúkkan (Karen Black) og hún og David komast að því að það hefur geimskip frá Mars lent við litla smábæinn þeirra og að marsbúar eru gersamlega forljót kvikindi og ill.

Þessi nýjasta mynd bandaríska leikstjórans Tobe Hoopers, *Innrásin frá Mars (Invaders from Mars)*, sem sýnd er í Tónabíó, er endurgerð samnefndrar marsbúamyndar frá 1953. Hana gerði William Cameron og hún var líka um marsbúa

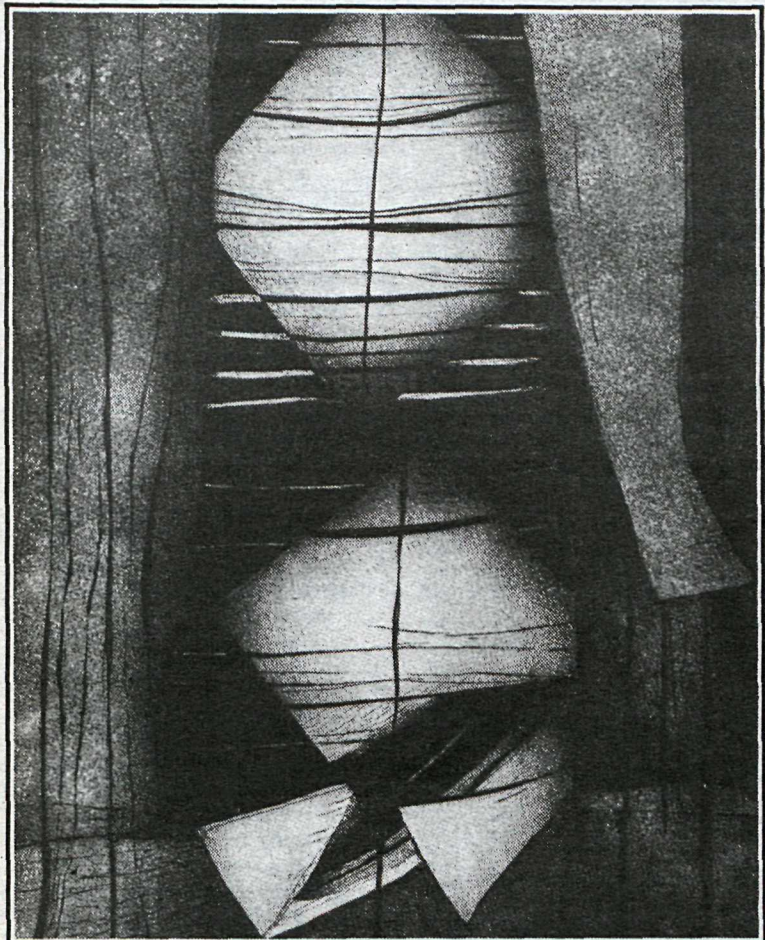
sem lenda á jörðinni, dáleidda fólk og nota til að vinna fyrir sig skemmdarverk.

Hooper leikstýrir mynd sinni í anda geimvísindamynda sjötta áratugarins og þó meira í stíl hasarblaðanna gömlu; setningarnar, sem hrjóta af vörum persónanna og margar sviðsetningar eru eins og klipptar útúr teiknimyndablöðum, persónurnar eru ríkulega skáldaðar og teiknimyndalegar eins og vindilþyggjandi hershöfðinginn og ógnvænlega kennslukonan, sem David kemur einu sinni að þegar hún er að skoða upp í sig frosk í tilraunastofu skólans.

Þótt myndin heiti á íslensku *Innrásin frá Mars* á hún ekkert skylt við vísindaskáldsögu H.G. Wells um þrífætt stálskrýmsli, sem tókst næstum að leggja heiminn í rúst áður en kvefpestir lögðu þau að velli. Í mynd Hoopers eru það

ekki pestir heldur bandaríska landgönguliðið, sem vinnur bug á marsbúunum í samræmi við Rambóiskan tíðarandann.

Tæknibrellurnar eru allar hinar skemmtilegustu á að horfa og marsbúarnir, sem eru lítið annað en tennur á fjórum fótum, eru bæði hláturmildir og banvænir. Innviðir geimskipsins eru dularfullir og ævintýralegir eins og vera ber þótt að utan líti það út eins og ruslahaugur. Leikurinn er ekkert til að hrópa húrta fyrir nema hjá Louise Fletcher, sem gæðir kennslukonuna sérlega illu lífi, og spennan er líklegri til að negla krakka í sætið en veraldarvanari áhorfendur. Maður veit samt aldrei hvort Hooper er að gera hér mynd fyrir börn eða ekki. En hann er örugglega að gera mynd fyrir þá sem átu í sig hasarblöðin hér einu sinni og fengu aldrei magafylli.

Í ljósaskiptunum (Björg Þorsteinsdóttir)

nokkrum öldum og stóð lengi yfir. Sem betur fer hafa gömlu aðferðirnar og handþrykkið komið aftur á síðustu árum.

Tæknigaldrar hafa boðið heim hvers konar meðalmennsku og flatneskju, sem upp á vegg komin virkar líkast andlausu veggfóðri er tímar líða.

Það er hið mannlega og persónulega, sem ber að stefna að á tækníöld, en án þess að vanrækja hina nýju tækni að neinu leyti. Menn mega einfaldlega ekki varpa hinu gamla og handfasta fyrir róða — útrýma því líkt og Geirfuglinum...

Sumir vilja stöðugar breytingar og heljarstökk frá einni sýningu til annarrar en þá skal minnst orða Henri Matisse: „Menn eiga aldrei að reyna að vera frumlegir heldur stöðugt halda sínu striki — eigi

maður einhvern frumleika til þá kemur hann fram óþvingaður og eðlilegur.“

Þetta er einmitt svipað því sem er broddurinn í framsætti Picasso er hann sagði. „Ég leita ekki, heldur finn.“

Þessir menn vissu hvað þeir voru að segja enda höfðu þeir þumalfingurinn í pallettinu dag hvern og rissblýið á lofti og höfðu enga þörf fyrir að slá um sig með innantómum slagordum, sem líta vel út á yfirborðinu líkt og tæknilega vel gerð mynd sem skortir innihald — blóð, tár og svita...

Ég fer hér ekki út í það að tífunda einstakar myndir því þá yrði grein mín of löng — en ég hef lagt áherslu á að reifa ýmis mikilvæg atriði er varða fortíðina, stöðuna í dag og framtíðina.

fram einkenni svipaðs hugblæis, en þær hafa ekkert með stælingar að gera.

Þessum málurum og fleiri dýrkendum landslagsmálverkisins í sinni náttúrulegustu mynd hefur Eyjólfur haft ríkuleg tækifæri til að kynna á söfnum í Dresden, sem á þeim árum og þar til hún var lögð í rúst í lok seinni heimsstyrjaldarinnar var ein undursamlegasta listaborg veraldar — háborg fagaðs handverks og vöndarsmíði í byggingarlist og listiðnaði ásamt hvers konar hagleiks svo sem „Græna hvelvingin“ var og er til vitnis um — en hún geymði í rammgerðri umgerð fjársjóði Ágústar sterka af Saxlandi. Og Zwinger-listasafnið var engu safni líkt í veröldinni fyrir feður ytra sem innra og ótal listaverk snillinga listasögunnar.

Ég minnst á þetta vegna þess að ýmsar náttúrustemningar Eyjólf J. Eyfells leiða huga minn að skoðun þýskra listasafna vestan tjalds sem austan og þá ekki síst í Dresden. Hins vegar gekk Eyjólfur ekki í gegnum þann stranga og harða skóla er kostaði fjölmörg ár viðkomandi hjá meistarum málara-listarinnar, svo sem þessum miklu listamönnum, er hrifu hann vísast mest.

Eyjólfur varð því íslenskt náttúrubarn og um margt sjálflærður í útfærslu myndefna sinna, enda eru myndir hans ákaflega misjafnar að gæðum, en jafnan skín úr þeim flestum barnleg einlægni, sem er aðal þeirra og helstu sér-

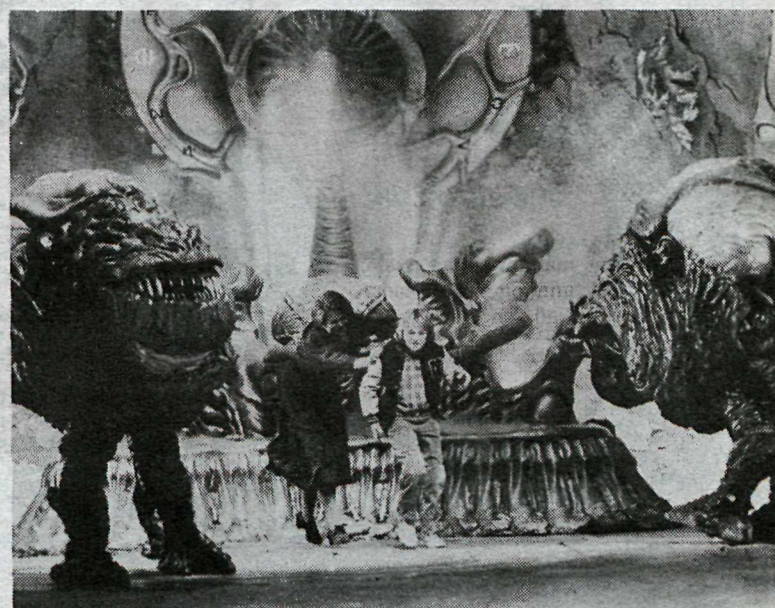
kenni.

Eyjólfur tekst að mínu mati langsamlega best upp í einföldum stemningsríkum myndum, þar sem honum lánast að forðast alla væmni, og nefni ég hér máli mínu til stuðnings og áreitingar auk þeirra, sem ég hef þegar vísað til, myndirnar „Þingvellir“ (41), „Frá Hafnarfirði“ (46), „Úr Reykholtisdal“ (47), „Eiríksjökull“ (67) og „Frá Þingvöllum“ (102).

Fjórar litlar myndir gerðar á Spáni árið 1982 skera sig úr á sýningunni fyrir það, hve hjart er yfir þeim og pensildrættirnir leikandi léttir og lifandi (myndir nr. 54–57). Fleiri myndir frá sama ári geta bent til þess, að listamaðurinn hafi orðið fyrir sterkum hughrifum frá þessum tíma og verið léttur í lund og hamingjusamur.

Eyjólfur málaði það sem honum fannst fallett í náttúrunni og aðrir báðu hann um að mála, er var þeim hugstætt, en hann gerði það á sinn eigin hátt, var hóglátur í eðli sínu og tróð aldrei öðrum málurum um tær, svo ég viti til, sem er fágætur og virðingarverður hæfileiki í þessu landi.

Það var gott að fá þessa sýningu frá hálfu fjölskyldunnar, og hún leggur á hendur sérfróðum þá skyldu að gera list Eyjólf J. Eyfells ítarlegri skil í vandaðri og hnitmiðaðri samantekt, því að þetta er vissulega ein hliðin á íslenskri list aldarinnar, sem á fyllsta rétt á, að gaumur sé gefinn og skipað sé til verðugs sætis.

Um borð í geimskipinu frá Mars.

Munið opna húsið í Háskóla Íslands

á morgun, sunnudag, frá kl. 10.00–18.00. Alls verða 19 byggingar opnar. — Allir velkomnir.

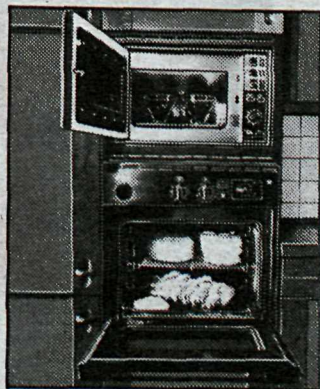
Háskóli Íslands

Miele

SÖLUSÝNING

í dag kl. 10–16

í húsnæði JP innréttinga, Skeifunni 7.

Veldu

Miele

annað er málamiðlun

Við kynnum hin eftirsóttu

Miele eldhústæki.

Við sýnum keramikhelluborð, blástursofna, örbylgjuofna, viftur, stjórnborð, uppbyggðavélar, kæliskápa. Samræmt útlit. Heimspekt gæðavara.

Sértilboð á brúnum eldhústækjum.

Einkaumboð á Íslandi

JÓHANN ÓLAFSSON & CO